

Ενθάρρυνση της Έξυπνης Τοπικής Ανάπτυξης

-παραδείγματα Έξυπνων Χωριών που αποτελούν έμπνευση

Σχέδιο διακρατικής συνεργασίας
"Smart Villages Leader Network"

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	2
Συμμετέχοντες στο "Smart Villages Leader Network"	3
Η έννοια των Έξυπνων Χωριών στην ΕΕ	4
Όλα ξεκίνησαν στη Σκωτία	6

ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ

Ένα χωριό τέχνης και εμπειρίας	9
Σύγχρονες εγκαταστάσεις για παραδοσιακές δραστηριότητες	10
Βιώσιμες και ενδιαφέρουσες μορφές της ζωής στο χωριό	11
Οδεύοντας προς ένα καινοτόμο χωριό προσανατολισμένο στην παροχή υπηρεσιών	12
Δράσεις για ένα «καθαρότερο» μέλλον	13
Σχεδιάζοντας μονοπάτια για ένα βιώσιμο μέλλον	14

ΕΛΛΑΔΑ

Ζωντανεύοντας την ιστορία μέσω Ψηφιακών Εφαρμογών	15
Δίνοντας νέα πνοή σε παλιά παραδοσιακά μονοπάτια στο νησί των Κυθήρων	16
Αυτόνομη πρόσβαση σε παραλία και θάλασσα για άτομα με κινητικά προβλήματα στο νησί του Πόρου	17

ΛΕΤΟΝΙΑ

Ψηφιακή διαδρομή «Στρατιωτική κληρονομιά της πόλης Baldone»	18
Κοινότητα "Kīraru nams" της πόλης Ikšķile	19
Krapes Manor (Έπαυλη Krapes) - Ένα μέρος, πόλος έλξης	20
Dzīlnuciems, Δήμος Mārupe	21
Tīraine, Δήμος Mārupe	22
Jaunolaine, Δήμος Olaine	23
Κοινότητα του Vieda Carnikava	24
Η σχολή ιστιοπλοΐας "Zēģele" φέρνει την κοινότητα κοντά	25
Σύλλογος Γειτονιάς του Δήμου Ādaži	26

Εισαγωγή

Αυτός ο οδηγός δημιουργήθηκε σύμφωνα με το σχέδιο διακρατικής συνεργασίας μεταξύ επτά ευρωπαϊκών ΟΤΔ-συνεργατών, ώστε να ενθαρρύνει τις αντίστοιχες περιοχές να μοιραστούν και να ανταλλάξουν καλές πρακτικές σχετικά με τα Έξυπνα Χωριά και την έξυπνη τοπική ανάπτυξη.

Το σχέδιο συνεργασίας υλοποιήθηκε από το 2019 έως το 2022. Σκοπός του σχεδίου ήταν η οργάνωση και η εφαρμογή νέων τοπικών έργων, καθώς επίσης η βελτίωση της τοπικής ανάπτυξης στο πλαίσιο και με τη μεθοδολογία των Έξυπνων Χωριών.

- Εξεύρεση τρόπων δημιουργίας προστιθέμενης αξίας για τις αγροτικές περιοχές, σύμφωνα με τα υφιστάμενα δυνατά τους σημεία και πλεονεκτήματα
- Εφαρμογή βέλτιστης πρακτικής που αποκτήθηκε από τις επισκέψεις μελέτης στο δίκτυο των αγροτικών ψηφιακών κέντρων (digital hubs) που διαθέτουμε
- Ενθάρρυνση των επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν ήδη ψηφιακή τεχνολογία να την προωθήσουν στους συναδέλφους τους, παρέχοντας πραγματικά παραδείγματα των πλεονεκτημάτων

Ένα από τα αποτελέσματα του σχεδίου είναι η κοινή δημοσίευση των βέλτιστων πρακτικών από κάθε μία από τις συνεργαζόμενες περιοχές. Οι ακόλουθες περιπτώσεις Βέλτιστης Πρακτικής αποτελούν την προσπάθειά μας να φέρουμε στο φως μερικά παραδείγματα δράσεων έξυπνων χωριών που λειτουργούν ως έμπνευση – όπως η ανταλλαγή καλών καινοτόμων έργων που συνεισφέρουν στην εφαρμογή περιβαλλοντικών και κλιματικών μέτρων μαζί με την κοινωνική και οικονομική βιωσιμότητα – και να εξετάσουμε πρωτοβουλίες σχετικά με τον εκσυγχρονισμό αγροτικών υπηρεσιών π.χ. υγείας, κοινωνικών υπηρεσιών, εκπαίδευσης, ενέργειας, μέσων μεταφοράς και λιανικού εμπορίου μέσω ψηφιακής και κοινωνικής καινοτομίας.

Στα πλαίσια του σχεδίου πραγματοποιήθηκαν τέσσερα ταξίδια μελέτης και διοργανώθηκαν αρκετά εργαστήρια με παρουσιάσεις και κυρίως επισκέψεις σε έξυπνα χωριά. Σχεδόν όλες οι περιπτώσεις που περιγράφονται στον οδηγό αποτελούν μέρος του σχεδίου διακρατικής συνεργασίας. Ελπίζουμε ότι τα παραδείγματα που επιλέχθηκαν για να τονίσουν τις δράσεις των έξυπνων χωριών θα αποτελέσουν έμπνευση για όλους εσάς που επιθυμείτε να γίνετε κομμάτι της ανάπτυξης των έξυπνων χωριών.

Συμμετέχοντες στο "Smart Villages Leader Network"

Η ΟΤΔ Kantri και η ΟΤΔ Pirkan Helmi λειτουργούν ως γειτονικές ομάδες στη Δυτική Φινλανδία. Υπάρχουν 8 δήμοι στην περιοχή της Kantri και 4 στην περιοχή της Pirkan Helmi. Και οι δύο ομάδες λειτουργούν περισσότερο από 20 χρόνια.

Η Ομάδα Τοπικής Δράσης Forth Valley & Lomond βρίσκεται εκεί όπου συναντιούνται τα Χάιλαντς (Highlands) με τα Λόουλαντς (Lowlands) της Σκωτίας. Η ΟΤΔ FVL αποχώρησε από τη συνεργασία "Smart Village Leader Network" λόγω Brexit.

Οι ΟΤΔ Pierīgas partnerība, PPP biedrība Zied Zeme και Jūras Zeme λειτουργούν στη Δυτική Λετονία κοντά στη Ρίγα. Όλες μαζί καλύπτουν 10 δήμους που ποικίλλουν από παραθαλάσσιες έως γεωργικές εκτάσεις.

Η ΟΤΔ Δικτύου Νήσων Αττικής αποτελείται από 8 νησιωτικούς Δήμους της Περιφέρειας Αττικής και 12 άλλους τοπικούς συλλόγους που εκπροσωπούν τον κλάδο της αλιείας, της γεωργίας, του πολιτισμού και του τουρισμού. Η ΟΤΔ Δικτύου Νήσων Αττικής ιδρύθηκε το 2016.

Η έννοια των Έξυπνων Χωριών στην ΕΕ

Η πρωτοβουλία των Έξυπνων Χωριών αποτελεί ένα εργαλείο για στρατηγική ανάπτυξη και μπορεί να συσχετιστεί με όλα τα θεματικά πεδία βιώσιμης ανάπτυξης και τις καινοτομίες τους. Τα έργα μπορούν να στοχεύουν σε μακροπρόθεσμη εφαρμογή, καθώς επίσης να ανταποκρίνονται στους στόχους του μακροπρόθεσμου οράματος της ΕΕ για τις αγροτικές περιοχές.

Από την άλλη πλευρά, ο τύπος του έργου είναι ελαφρώς παρόμοιος με αυτόν των έργων της ΕΣΚ (Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας) κατά τη διάρκεια της τρέχουσας περιόδου, δηλαδή στοχευμένες λύσεις κατά την αναζήτηση επίλυσης τοπικά προσδιορισμένων προκλήσεων με κατάλληλους ειδικούς. Με άλλα λόγια, αυτό που είναι αναγκαίο, εφικτό και κατάλληλο για να σημειωθεί πρόοδος εξαρτάται από τις περιοχές. Κάποιος θα μπορούσε να σκεφτεί ότι τα έργα των Έξυπνων Χωριών/της επαρχίας θα λειτουργούν ως προγράμματα καινοτομίας. Η περίοδος εφαρμογής ανά θεματικό πεδίο θα μπορούσε να φτάσει έως και τα 5 έτη. Σε αυτά θα μπορούσε να συμπεριληφθεί και η διατοπική συνεργασία.

Οι στρατηγικές και τα μέτρα ανάπτυξης με άξονα τα χωριά βρίσκονται ασφαλώς στο επίκεντρο, αλλά διαφορετικά θεματικά πεδία ενδέχεται να περιλαμβάνουν σχέδια για μεγαλύτερες περιοχές. Ισχυρή αναβάθμιση και ψηφιοποίηση βάσει των αναγκών.

Τα Έξυπνα Χωριά είναι μια έννοια που μπορεί να προσαρμοστεί σε σχέδια και στρατηγικές. Πώς μπορούμε να διαχειριστούμε μια οντότητα που προκύπτει από θεμελιώδεις ανάγκες, να την υποστηρίξουμε και να παρέχουμε πόρους σε αυτή, να λάβουμε υπόψη τα ευρύτερα τοπικά χαρακτηριστικά προσδιορίζοντας παράλληλα τους διασταυρούμενους παράγοντες ανάπτυξης και τις μεγατάσεις (megatrends) σε κρατικό επίπεδο, διακρατικό επίπεδο και επίπεδο ΕΕ;

Το έργο των Έξυπνων Χωριών δεν αποτελεί απλά ένα έγγραφο στρατηγικής, αλλά μια σαφή πρόκληση/ένα σαφές αντικείμενο προς διεύθυνση ή προώθηση. Έχει καταρτιστεί ένα ξεκάθαρο σχέδιο εφαρμογής και τα μέτρα που συνδέονται άμεσα με την υλοποίησή του μπορούν να συμπεριλαμβάνονται στο έργο. Το κύριο εγχείρημα των Έξυπνων Χωριών περιλαμβάνει τη θέση βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων στόχων, καθώς επίσης το σχέδιο για τον τρόπο επίτευξής τους.

Πιθανή σειρά / πιθανά θεματικά πεδία των έργων των Έξυπνων Χωριών

- Οικονομικές καινοτομίες, επενδύσεις και μέτρα για τη στήριξη αναδυόμενων αλυσίδων αξίας και τοπικών οικονομικών ομάδων (αγροτικών και μη), ανάπτυξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που βασίζονται στα τοπικά προϊόντα και (πιθανών) τομέων σχετικού οφέλους (βιοοικονομία, έξυπνοι τουριστικοί προορισμοί, κ.λπ.). Έξυπνες λύσεις μεταφορών και εφοδιαστικής, έξυπνες τοπικές υπηρεσίες και αλυσίδες υπηρεσιών, έξυπνες αλυσίδες τροφίμων, ψηφιοποίηση και συνεργασία μεταξύ εταιρειών, έξυπνες προτάσεις για εκμετάλλευση. Ευρυζωνικές συνδέσεις και διαφορετικά μοντέλα για εταιρείες (συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής επιχειρηματικότητας), ενεργός ζωή σε πολλαπλές τοποθεσίες («πολυτοπικότητα», multi-locality), ευκαιρίες για εργασία ανεξαρτήτως τοποθεσίας. Έξυπνη προσαρμογή.
- Κοινωνικές καινοτομίες για την εξασφάλιση βιώσιμων και υψηλής ποιότητας υπηρεσιών και βιώσιμης λειτουργίας, π.χ. εξασφάλιση κοινωνικών και πολιτιστικών υπηρεσιών. Επενδύσεις σε μελλοντικές δεξιότητες. Συνδέσεις μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών. Βιώσιμη ευημερία: αποφυγή των διακρίσεων και της ανισότητας μεταξύ των ανθρώπων, βελτίωση της κοινωνικής ενσωμάτωσης, της Κοινότητας, των συνθηκών διαβίωσης, του πολιτιστικού επιπέδου και της ασφάλειας των μεταναστών και άλλων νεοφερμένων. Γνώση, πληροφορίες – συμπεριλαμβανομένης της σιωπηρής γνώσης – στον τομέα των δραστηριοτήτων. Κέντρα παροχής πολλαπλών υπηρεσιών, κέντρα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.
- Περιβαλλοντικές καινοτομίες για τη βελτίωση της αποδοτικής χρήσης των πόρων, τη δημιουργία τοπικών ενεργειακών κοινοτήτων, τη μείωση του αποτυπώματος άνθρακα, την αύξηση της βιοποικιλότητας και την προστασία των περιβαλλοντικών πόρων. Δημοτικές αρχές, εκπρόσωποι του επιχειρηματικού κλάδου, κάτοικοι των περιοχών, ερευνητικά ιδρύματα και ειδικοί συνεργάζονται για να αναπτύξουν και να προσαρμόσουν νέες αποδοτικές λύσεις για τη μείωση εκπομπών, συγκεκριμένα σε σχέση με τις μεταφορές, τη στέγαση και τα τρόφιμα. Χωριά χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών: κυκλική οικονομία, βιώσιμη παραγωγή τροφίμων και τοπικά τρόφιμα.

Marianne Selkäinaho

Ανώτερη Αξιωματούχος Αγροτικών Υποθέσεων
Υπουργείο Γεωργίας και Δασοκομίας, Φινλανδία

Μερικά πράγματα που αξίζει να σημειωθούν για την πρωτοβουλία των Έξυπνων Χωριών

- Τα σχέδια συνεργασίας είναι επιλέξιμα μόνο όταν υπάρχουν τουλάχιστον δύο φορείς.
- Βασικός κανόνας έξυπνου σχεδιασμού: Δεν μπορείτε μόνοι σας!
- Οι συνεργάτες μπορεί να προέρχονται από το χωριό ή τον γειτονικό δήμο, από άλλο τμήμα της χώρας ή από άλλη χώρα. Συνεργάτης μπορεί επίσης να είναι κάποιο ερευνητικό ή εκπαιδευτικό ίδρυμα ή άλλος ειδικός οργανισμός ή σύλλογος.
- Είναι σημαντικό να υπάρχει ομότιμη μάθηση και έντονη αξιοποίηση των διαφορετικών ειδικών.
- Αποτελεί εργαλείο συνεργασίας προς τη μεγάλη εικόνα.

Όλα ξεκίνησαν στη Σκωτία

Στο πλαίσιο της διακρατικής συνεργασίας, το πρώτο ταξίδι μελέτης πραγματοποιήθηκε στη Σκωτία τον Νοέμβριο του 2019. Ακολουθεί μια περίληψη της ιστορίας της Päävi Loukamo σχετικά με το ταξίδι, η οποία αρχικά δημοσιεύτηκε στην τοπική εφημερίδα Sydän-Hämeen Lehti στη Φινλανδία.

Η Σκωτία είναι όμορφη και με εκπαιδευτική αξία.

Λίγο ούισκι και μόνο ένα κιλτ, αλλά πολλά πρόβατα, ενεργητικότητα και ζωντάνια. Μερικές δεκάδες άνθρωποι ταξίδεψαν στη Σκωτία για να συναντηθούν μεταξύ τους στα πλαίσια ενός σχεδίου διεθνούς συνεργασίας για τα Έξυπνα Χωριά. Όλα ξεκίνησαν στο όμορφο Gartmore House.

Το Gartmore House είναι μια έπαυλη χτισμένη στα μέσα του 18ου αιώνα, στη μέση μιας λοφώδους υπαίθρου στα σύνορα Χάιλαντς (Highlands) και Λόουλαντς (Lowlands). Σήμερα, το οίκημα λειτουργεί ως ξενοδοχείο και συνεδριακό κέντρο. Τα βράδια, όταν συγκεντρωνόμασταν στο σαλόνι δίπλα από το τζάκι ανοιχτού τύπου, η αίσθηση που δημιουργούσε ο χώρος ήταν εξαιρετικά πολυτελής.

Η πρώτη ημέρα ήταν γεμάτη παρουσιάσεις και κατά τη διάρκειά της ακούστηκαν όλες οι γλώσσες που σχετίζονται με την αγγλική. Κάποιες από αυτές ήταν εντελώς ακατανόητες, όπως τα σκωτικά των Χάιλαντς ή τα ουαλικά. Τη δεύτερη ημέρα η ΟΤΔ Forth Valley and Lomond του προγράμματος Leader είχε οργανώσει για εμάς επισκέψεις σε ενδιαφέροντα μέρη της περιοχής.

Χωριά στη μέση ενός εθνικού πάρκου

Η Σκωτία είναι αχανής και αραιοκατοικημένη. Το Gartmore και πάνω από 30 άλλα χωριά ανήκουν στον δήμο του Στέρλινγκ. Στο Στέρλινγκ, όλα τα χωριά έχουν τα δικά τους συμβούλια με τον δικό τους προϋπολογισμό λειτουργίας. Η περιοχή ανήκει στο Εθνικό Πάρκο "Loch Lomond and Trossachs", το οποίο προσελκύει πολλούς τουρίστες στα χωριά, ιδιαίτερα πεζοπόρους και ποδηλάτες. Οι μισές περίπου εταιρείες βρίσκονται στις αγροτικές περιοχές. Οι τοπικές κοινότητες, εταιρείες και εθελοντικές οργανώσεις έχουν αναπτύξει υπηρεσίες και καινοτομίες που διατηρούν τη ζωντάνια στα χωριά, τα οποία σε αντίθετη περίπτωση θα χαρακτηρίζονταν από αδράνεια.

Δύο πράγματα φαίνεται να λειτουργούν ιδιαίτερα καλά στη Σκωτία: η χρήση των χρηματοπιστωτικών μέσων και η εκτίμηση της εθελοντικής εργασίας. Συνδυάζοντας αυτά τα δύο, κατέστη δυνατή η δημιουργία ενδιαφερόντων έργων που επωφελούν την επαρχία και την κρατούν κατοικημένη. Στο τέλος του 2019, το 93 τοις εκατό των νοικοκυριών θα διαθέτει ευρυζωνική κάλυψη, γεγονός που ενισχύει ιδιαίτερα την ολοένα και πιο δημοφιλή εξ αποστάσεως εργασία.

Επισκεφτήκαμε το μικρό χωριό Gartmore με πληθυσμό 400 κατοίκων και έναν κεντρικό δρόμο γεμάτο ζωντάνια, με φούρνους, καφετέριες, παμπ και μαγαζιά. Οι κάτοικοι αγόρασαν το μπακάλικο και το ταχυδρομείο του χωριού το 1998, όταν οι ιδιοκτήτες συνταξιοδοτήθηκαν. Έλαβαν επίσης ως δωρεά τη δεύτερη εκκλησία του χωριού για να τη μετατρέψουν σε αίθουσα εκδηλώσεων. Έγινε μεγάλη ανακαίνιση και τώρα προσφέρει στους κατοίκους και στους επισκέπτες του χωριού χώρο για μεγάλη ποικιλία κοινοτικών και ιδιωτικών εκδηλώσεων/δραστηριοτήτων, όπως γάμοι, χόμπι και συσκέψεις.

Πιο πρόσφατα, οι κάτοικοι του Gartmore αγόρασαν την παμπ του χωριού, η οποία ανακαινίζεται σχετικά με τα μέτρα πυρασφάλειας και άλλα θέματα. Στο Aberfoyle, το μοναδικό βενζινάδικο κινδύνευε να κλείσει, και καθώς το επόμενο βενζινάδικο βρίσκεται πολύ μακριά, οι κάτοικοι του χωριού αγόρασαν την ιδιοκτησία και ξεκίνησαν την ανακαίνισή του ώστε να ανταποκρίνεται στις σημερινές απαιτήσεις. Έλαβαν μια μεγάλη δωρεά και προχώρησαν σε τεράστια ανακαίνιση, ξεκινώντας με δεξαμενές, σωλήνες και αντλίες. Όλα έγιναν από εθελοντές, και με αυτόν τον τρόπο διατηρήθηκαν σημαντικές υπηρεσίες και παρέμεινε αναλλοίωτο το ξεχωριστό πνεύμα του χωριού.

Στο χωριό Callander στα ορεινά, οι κάτοικοι κατασκεύασαν ηλεκτροπαραγωγικό σταθμό σε ένα μικρό ποτάμι, ο οποίος παράγει πράσινη ηλεκτρική ενέργεια που θερμαίνει και φωτίζει ολόκληρο το χωριό. Επίσης, η ποσότητα της ενέργειας είναι τόσο μεγάλη που το χωριό κερδίζει από την πώλησή της 60.000 λίρες τον χρόνο – χρήματα που τα διαθέτει π.χ. για τη βελτίωση του σχολείου και άλλων υπηρεσιών.

Η εθελοντική δράση αποτελεί μεγάλο πλεονέκτημα. Πιθανόν σχετίζεται κάπως με το γεγονός ότι οι Σκωτσέζοι είναι ένας περήφανος λαός με επίγνωση της ταυτότητάς του. Κρίνεται σημαντικό για αυτούς να είναι αυτάρκεις και ανεξάρτητοι.

Πολύς λόγος για το Hub (κόμβος)

Το Aberfoyle είναι ένα όμορφο χωριό 1.000 κατοίκων στη μέση του Εθνικού Πάρκου "Loch Lomond and Trossachs". Στο τέλος του κεντρικού δρόμου υψώνεται το χιονισμένο βουνό Ben Lomond. Όλοι οι κάτοικοι έχουν και από ένα είδος μαγαζιού. Οι ιδιοκτήτες των καφετεριών, των φούρνων, των παμπ, των καταστημάτων, του γραφείου τουριστικών πληροφοριών, του Κέντρου Μαλλιού που πουλά μάλλινα είδη εξαιρετικής ποιότητας, ακόμα και ενός βενζινάδικου είναι όλοι τους κάτοικοι του χωριού. Το Business Hub (Επιχειρηματικός Κόμβος) που έχει οργανωθεί από την κοινότητα του χωριού σημειώνει απόλυτη επιτυχία, κάνοντας ολόκληρο το χωριό να έχει ανακτήσει τη ζωτικότητά του με νέες δραστηριότητες σε σύντομο χρονικό διάστημα. Το HUB ξεκίνησε να δρα ως καταλύτης που έφερε νέα ενέργεια σε ολόκληρο το χωριό. Εξαιτίας αυτού, δεν θα βλέπει κανείς πλέον άδειες βιτρίνες στον κεντρικό δρόμο.

Θα προτιμούσατε να οδηγείτε τρεις ώρες την ημέρα για να εργάζεστε στην πόλη ή να εργάζεστε στο HUB του χωριού σας; Και από την άλλη πλευρά, όταν πάτε διακοπές σε κάποιο εξοχικό ή για πεζοπορία στην εξοχή, θα προτιμούσατε να επιστρέψετε βιαστικά στην πόλη κατά την κυριακάτικη ώρα αιχμής ή να μένετε να εργάζεστε για λίγες ημέρες σε ένα ήσυχο χωριό;

Η έννοια του HUB αποτελεί επιτυχία. Υπάρχει αμεσότητα, μπορείτε να ανταλλάξετε απόψεις με άλλους ιδιοκτήτες επιχειρήσεων, να κάνετε πού και πού μια στάση για καφέ στον φούρνο της Maggie και να συνεχίσετε ανανεωμένοι. Ο χώρος είναι ανοιχτός 24 ώρες το 24ωρο και κατάλληλος όχι μόνο για τους πρωινούς αλλά και για τους νυχτερινούς τύπους, ακόμα και για αυτούς που συνεργάζονται με την άλλη πλευρά του πλανήτη και απαιτείται περίεργο ωράριο εργασίας. Οι χρήστες ποικίλλουν από ιδιοκτήτες ατομικών επιχειρήσεων μέχρι τοπικούς υπαλλήλους μεγάλων εταιρειών. Η εργασία από το σπίτι δεν αποτελεί μακροπρόθεσμη λύση. Πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα για συναντήσεις με άλλους ανθρώπους, για ανταλλαγή απόψεων και νέων ιδεών, καθώς επίσης και για εξασφάλιση ηρεμίας μακριά από τα παιδιά και τους σκύλους που γαβγίζουν. Ο καλύτερος τρόπος για να κάνουμε τους ανθρώπους να κατανοήσουν ο ένας τον άλλον, είναι να τους κάνουμε να εργαστούν μαζί.

Η περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση παρέχει ισχυρό επιχειρήμα για κοντινή εργασία. Είναι οικολογικό να εργάζεται κάποιος σε κοντινή απόσταση από το σπίτι του. Οι μακρινές διαδρομές με αυτοκίνητο μεταξύ των πόλεων είναι τόσο ξεπερασμένες πλέον. Οι άνθρωποι έχουν πια επίγνωση της αξίας όχι μόνο του χρόνου που αφιερώνουν και της προσπάθειας που καταβάλλουν, αλλά και του περιβαλλοντικού αντίκτυπου των πράξεών τους.

Τα σχολεία είναι πολύτιμα

Όπως αναφέρθηκε και στην αρχή, η Σκωτία είναι μια αραιοκατοικημένη χώρα και οι κοιλάδες, οι οποίες στα αρχαία χρόνια φυσικά ήταν πολύ απομονωμένες η μία από την άλλη, χωρίζονται μεταξύ τους από τα βουνά. Τα σχολεία έχουν σημασία: Το Callander, το οποίο διαθέτει τον δικό του μικρό υδροηλεκτρικό σταθμό, είναι η μεγαλύτερη σχολική περιφέρεια της χώρας. 600 παιδιά από απομακρυσμένα χωριά φτάνουν στο σχολείο κάθε μέρα. Το σχολείο του Gartmore έχει 14 μαθητές και κανένας δεν σκοπεύει να το κλείσει. Στο σχολείο του Aberfoyle πηγαίνουν περίπου 200 παιδιά, των οποίων οι γονείς τα φέρνουν στο σχολείο το πρωί πηγαίνοντας στη δουλειά τους και τα παίρνουν το απόγευμα επιστρέφοντας. Υπάρχει ανταγωνισμός για τους μαθητές μεταξύ των σχολείων του Gartmore και του Aberfoyle και νικητής θα βγει το σχολείο που σερβίρει το καλύτερο πρωινό.

Ένα χωριό τέχνης και εμπειρίας

Το Χωριό Γυαλιού Nuutajärvi (Nuutajärvi Glass Village) είναι το πιο αξιόλογο κέντρο της τέχνης του γυαλιού και το παλαιότερο χωριό γυαλιού στη Φινλανδία, όπου το φυσικό γυαλί παράγεται αδιάκοπα εδώ και σχεδόν 230 χρόνια. Τα παλαιότερα κτήρια του χωριού χρονολογούνται από τη δεκαετία του 1850 και ολόκληρος ο περιβάλλων χώρος αποτελεί Σημαντικό Αρχιτεκτονικό Πολιτιστικό Περιβάλλον σε Εθνικό Επίπεδο (Nationally Significant Built Cultural Environment), όπως χαρακτηρίζεται από την Υπηρεσία Μουσείων της Φινλανδίας.

Το χωριό γυαλιού σήμερα αποτελεί χώρο εργασίας για δεκάδες επαγγελματίες και φοιτητές, ύστερα από το τέλος της βιομηχανικής παραγωγής γυαλιού το 2014. Οι περισσότεροι από αυτούς ασχολούνται με το γυαλί. Υπάρχουν όμως και ειδικοί σε άλλα υλικά, όπως για παράδειγμα κεραμικά, μέταλλο και υφάσματα.

Το χωριό έχει γραφεία, μαγαζιά, εκθέσεις και γκαλερί, καφετέριες, εστιατόριο και ξενοδοχείο για τους επισκέπτες. Στο Μουσείο Design (Design Museum) στο Nuutajärvi μαθαίνει κανείς σχετικά με την ιστορία του γυαλιού και του χωριού, ενώ η Επαγγελματική Σχολή Tavastia (Tavastia Vocational School) εκπαιδεύει νέους ειδικούς στο γυαλί. Επιπλέον, στο χωριό του γυαλιού διοργανώνονται πολυάριθμες εκδηλώσεις κατά τη διάρκεια του έτους.

Τα πιο πολύτιμα πράγματα στο Nuutajärvi είναι η τεχνογνωσία και τα κτήρια που διαθέτει. Αυτά προωθούνται και υποστηρίζονται από δύο μέρη: το Πολιτιστικό Ίδρυμα του Nuutajärvi Glass Village και την Εταιρεία Nuutajärven Pruuki. Το ίδρυμα εστιάζει κυρίως στα άυλα στοιχεία ενεργητικού (εκπαίδευση, διεθνικότητα, τέχνη, παράδοση) και η εταιρεία στα υλικά στοιχεία (ανακαίνιση κτηρίων και επέκταση δραστηριοτήτων). Και τα δύο μέρη στοχεύουν στην ανάπτυξη του Nuutajärvi σε ένα δημιουργικό χωριό που αποτελεί εξαιρετικό μέρος απασχόλησης για καλλιτέχνες, τεχνίτες, επαγγελματίες και φοιτητές. Στόχος είναι επίσης να κάνουν προσβάσιμο το χωριό σε ένα ευρύτερο κοινό, τόσο σε διεθνές όσο και σε εγχώριο επίπεδο.

Χωριό Nuutajärvi, Urjala

- Το εργοστάσιο γυαλιού του Nuutajärvi ιδρύθηκε το 1793.
- Το χωριό διαμορφώθηκε γύρω από το εργοστάσιο γυαλιού και δεν αποτελεί παραδοσιακή κατοικήσιμη περιοχή, αλλά ένα μέρος που συνδυάζει πολιτισμό και επιχειρηματικές δραστηριότητες.

Σύγχρονες εγκαταστάσεις για παραδοσιακές δραστηριότητες

Το κυνήγι είναι κοινό χόμπι και σημαντική μορφή κοινωνικής δραστηριότητας στη φινλανδική επαρχία. Ο Κυνηγετικός Σύλλογος του Saarioispuoli λειτουργεί από το 1931. Ο Σύλλογος έχει ένα μέρος στο Valkeakoski, όπου εκεί υπάρχει ένα κτήριο για συναντήσεις και πάρτι, μια αγροικία και σάουνα, καθώς επίσης το κτήριο επεξεργασίας κρέατος και άλλων πολλαπλών χρήσεων, το οποίο ολοκληρώνεται αυτήν την περίοδο.

Το κτήριο επεξεργασίας κρέατος και άλλων πολλαπλών χρήσεων θα παρέχει κατάλληλες και εργονομικές εγκαταστάσεις για την επεξεργασία του κρέατος και η χρήσιμη περίοδος κυνηγιού θα μπορεί να επεκταθεί χάρη στις εγκαταστάσεις ψύξης. Με τις νέες εγκαταστάσεις, η τεχνογνωσία σχετικά με την επεξεργασία του κρέατος μπορεί να μεταδοθεί από τον έναν κυνηγό στον άλλον, ενώ επίσης είναι εφικτό να εμπλακούν στο κυνήγι και άτομα νεαρής ηλικίας. Ο χώρος μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί και από άλλους φορείς στην περιοχή, για παράδειγμα από τον σύλλογο του χωριού.

Ο προϋπολογισμός για το κτήριο πολλαπλών χρήσεων είναι περίπου 143.700€ (συμπεριλαμβανομένων των υλικών και της μηχανικής εργασίας). Οι κατασκευαστικές εργασίες γίνονται από μέλη του κυνηγετικού συλλόγου. Η ΟΤΔ Pirkan Helmi έχει χρηματοδοτήσει το έργο με 36.000€.

Ο Κυνηγετικός Σύλλογος έχει και μια Λέσχη Φύσης για Παιδιά, η οποία πραγματοποιεί συνάντηση μία φορά τον μήνα. Η λέσχη μαθαίνει στα παιδιά όλα τα είδη δεξιοτήτων της υπαίθρου, όπως ψάρεμα, κυνήγι, μάζεμα μούρων, καθώς και δεξιότητες γενικού πεδίου, από άναμμα φωτιάς μέχρι πρώτες βοήθειες. Τα μέλη της λέσχης συναντιούνται έξω στην ύπαιθρο. Στο τέλος της συνάντησης, τα παιδιά τηγανίζουν λουκάνικα και τρώνε μεσημεριανό δίπλα στη φωτιά.

Κυνηγετικός Σύλλογος του Saarioispuoli, Valkeakoski

- 133 μέλη όλων των ηλικιών
- 5.000 εκτάρια κυνηγετικής περιοχής
- 2 ακίνητα προς ενοικίαση
- 2 σκοπευτήρια

Βιώσιμες και ενδιαφέρουσες μορφές της ζωής στο χωριό

Φινλανδία
ΟΤΔ Pirkan
Helmi

Η **περιοχή Luopioinen** είναι μια ζώνη διαφόρων ιδεών κατοικίας. Ένα πλήθος ανθρώπων αποτελεί την πηγή ζωντάνιας στο χωριό. Οι ιδέες προκύπτουν μεταξύ των κατοίκων του χωριού και τίθενται σε εφαρμογή από τους ίδιους και τους συνεταίρους τους.

Συνεταιρισμός Röllökartano - Καλύτερη ζωή μαζί

Το Röllökartano είναι ένας στεγαστικός συνεταιρισμός, ο οποίος ανακαίνισε μια παλιά ψυχιατρική κλινική μετατρέποντάς την σε επτά διαμερίσματα και κοινόχρηστους χώρους. Το Röllökartano αποτελεί καλό παράδειγμα της σύγχρονης στεγαστικής κοινότητας. Οι κάτοικοι διαθέτουν τον δικό τους χώρο και σπίτι, αλλά παράλληλα μπορούν να απολαμβάνουν και τα πλεονεκτήματα των κοινόχρηστων εγκαταστάσεων.

Τα μικρά σπίτια του ViherKostiala

Οικολογικές κατοικίες με κατασκευή από υγιεινά υλικά και θέρμανση από ηλιακή ενέργεια. Η κατοικημένη περιοχή βρίσκεται κοντά στο κέντρο παροχής υπηρεσιών, στη φύση και σε ευκαιρίες υπαίθριας ψυχαγωγίας.

Μικροσκοπικές οικολογικές βίλες

Οι οικολογικές βίλες είναι σπίτια από ανακυκλώσιμα υλικά με λογικό ενοίκιο. Είναι μικροσκοπικές αλλά ιδανικές, με μικρή αυλή, κοντά στη φύση αλλά και στις υπηρεσίες του χωριού.

«Από το παλιό στο καινούργιο» στο Torppakylä

Επαναχρησιμοποίηση παλιών ξύλινων πλαισίων για μια μοντέρνα κατοικία. Βιώσιμες κατασκευαστικές λύσεις, θεμέλια στήλης, θεμέλια με υλικά απαλλαγμένα από πλαστικό και αντιπαγετική προστασία. Το έργο στο Torppakylä επιλέχθηκε ως Το Καλύτερο Έργο Χωριού του Προγράμματος Leader στη Φινλανδία το 2022.

Οι πιο πρόσφατες πρωτοβουλίες

Η περιοχή κατοικιών μηδενικών εκπομπών άνθρακα στο νησί Vohlisaari βρίσκεται υπό κατασκευή. Θα υπάρξουν οκτώ καινοτόμες μονοκατοικίες με πράσινη ενέργεια, πηγή υδάτων και διαχείριση αποβλήτων.

Θα υπάρξει επίσης μια πολυκατοικία στο κέντρο του χωριού για τα άτομα που έχουν συνταξιοδοτηθεί (τρίτης ηλικίας). Προβλέπεται για τη διαβίωση σε κοινότητα, έχοντας ο καθένας τον χώρο και την ελευθερία του.

Χωριό Luopioinen, Pälkäne

- Περίπου 700 κάτοικοι, πολύ ενεργή κοινότητα με διάφορα έργα του προγράμματος Leader
- Το κέντρο του πρώην δήμου του Luopioinen
- Συμμετοχή στον διαγωνισμό «Το πιο έξυπνο χωριό» που διοργανώθηκε από το Υπουργείο Γεωργίας και Δασοκομίας

Οδεύοντας προς ένα καινοτόμο χωριό προσανατολισμένο στην παροχή υπηρεσιών

Πρόκειται για τη διαμόρφωση του παλιού σχολικού κτηρίου του χωριού σε κέντρο κοινότητας. Κατά την προηγούμενη δεκαετία, ωστόσο, έχουν γίνει πολλά περισσότερα. Ιδρύθηκε συνεταιρισμός νερού από τους κατοίκους του χωριού, ώστε να πληρούνται οι προδιαγραφές της νομοθεσίας περί υδάτων. Επίσης, κατασκευάστηκε δίκτυο οπτικών ινών από έναν κοινό συνεταιρισμό του χωριού.

Όταν ο δήμος έκλεισε το σχολείο το 2019, τέθηκε προς συζήτηση η ιδέα ενός νέου κέντρου παροχής πολλαπλών υπηρεσιών. Συγκεντρώθηκαν οι απόψεις και οι ιδέες των κατοίκων του χωριού, αναζητήθηκε έμπνευση από τις λύσεις άλλων χωριών και αναπτύχθηκε ένα σχέδιο μαζί με τις συνεργαζόμενες εταιρείες. Στο τέλος του 2020 ιδρύθηκε ο συνεταιρισμός Raudanmaa Village Co-operative προκειμένου να αγοράσει και να ανακαινίσει το παλιό σχολικό κτήριο. Με την ανυπολόγιστη εθελοντική εργασία, το όνειρο έγινε πραγματικότητα στο Raudanmaa. Το χωριό είναι δραστήριο και αποτελεί έναν ευχάριστο τόπο για να ζει κανείς.

Το έργο-κλειδί αυτήν την περίοδο είναι η μετατροπή του παλιού σχολικού κτηρίου σε μια αίθουσα εκδηλώσεων του έξιπνου χωριού, ένα κέντρο παροχής πολλαπλών υπηρεσιών για διάφορους φορείς και ομάδες χρηστών, το οποίο θα μπορούσε να χρησιμεύσει ως κεντρικός κόμβος δραστηριοτήτων και υπηρεσιών και για τους κατοίκους αλλά και για τους επισκέπτες. Η διατήρηση υπηρεσιών στο χωριό δεν αφορά τον δήμο. Η αίθουσα του χωριού, εκτός από κοινό χώρο συνάντησης και καλύτερης γνωριμίας μεταξύ των ανθρώπων, αποτελεί και «πλατφόρμα» υπηρεσιών. Η ευρεία γκάμα τοπικών υπηρεσιών περιλαμβάνει μεταξύ άλλων αίθουσα γυμναστικής με χώρους για επιπρόσθετα χόμπι, καφετέρια, χώρους για εξ αποστάσεως εργασία και χώρους συσκέψεων. Επίσης, δίπλα από το «σπίτι» του χωριού έχει ανοίξει η Φάρμα για Παιδιά Pikkuraha.

Χωριό Raudanmaa, Kangasala

Μία από τις κύριες πρωτοβουλίες είναι η δημιουργία ενός έξιπνου χωριού εύρυθμης λειτουργίας!

- Περίπου 600 κάτοικοι
- Απαρτίζεται από διάφορα μικρά χωριά
- Στο Top 5 του διαγωνισμού «Το πιο έξιπνο χωριό» της Φινλανδίας που διοργανώθηκε από το Υπουργείο Γεωργίας και Δασοκομίας
- Μέρος του έργου Smart Rural 21 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Δράσεις για ένα «καθαρότερο» μέλλον

Φινλανδία
ΟΤΔ Kantri

Το σχολικό κτήριο εκατονταετίας που μετατράπηκε σε «σπίτι» του χωριού στις αρχές της δεκαετίας του '70 διέθετε δαπανηρό σύστημα θέρμανσης με λάδι. Τι θα μπορούσε να γίνει ώστε να αποταμιευτούν χρήματα για άλλες δραστηριότητες και να λυθεί το ζήτημα θέρμανσης του κτηρίου με έναν πιο βιώσιμο και οικολογικό τρόπο;

Για την επίλυση του προβλήματος επιλέχθηκε η γεωθερμική θέρμανση. Η γεωθερμική ενέργεια παράγεται από τον ήλιο και επαναφέρεται στο έδαφος, στα πετρώματα ή στο νερό. Πέρα από τα οικολογικά οφέλη αποτελεί και επένδυση για ένα «καθαρότερο» μέλλον. Η εγκατάσταση του νέου συστήματος θέρμανσης έγινε το 2020, και το ένα τρίτο της επένδυσης καλύφθηκε από χρηματοδότηση του προγράμματος Leader. Οι κάτοικοι του χωριού πρόσφεραν όσο το δυνατόν περισσότερη εθελοντική εργασία, ενώ επαγγελματίες που ζουν στο χωριό Kuohenmaa αφαίρεσαν το παλιό σύστημα θέρμανσης με λάδι και πρόσφεραν εργασίες εκσκαφής και ηλεκτρολογικές εργασίες εντελώς εθελοντικά.

Ο στόχος για τη μείωση του κόστους θέρμανσης επετεύχθη. Αρχικά, όλοι οι υπολογισμοί είχαν γίνει σύμφωνα με τις τιμές πετρελαίου του 2019, αλλά από τότε οι τιμές έχουν τουλάχιστον διπλασιαστεί, η ετήσια εξοικονόμηση στο κόστος θέρμανσης είναι χιλιάδες ευρώ και ο χρόνος απόσβεσης της επένδυσης έχει πέσει στα τέσσερα χρόνια. Επίσης, το αποτύπωμα άνθρακα έχει μειωθεί δραματικά.

Ο σύλλογος του χωριού Kuohenmaa έχει αναπτύξει έναν έξυπνο τρόπο να κερδίζει χρήματα, ώστε να μπορεί να συντηρεί το «σπίτι» του χωριού και να οργανώνει δραστηριότητες. Από το 2016 στο θερινό θέατρο του Kuohenmaa παίζεται κάθε καλοκαίρι ένα νέο έργο με δεκάδες sold out παραστάσεις. Με θεατρικό συγγραφέα και όλους τους ρόλους να παίζονται από τους κατοίκους του χωριού, έχει αναδειχθεί σε δημοφιλή καλοκαιρινή δραστηριότητα για τους κατοίκους των γειτονικών περιοχών, καθώς επίσης για τους κατοίκους που ζουν στην περιοχή κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού.

Χωριό Kuohenmaa, Kangasala

- Περίπου 200 κάτοικοι
- Το κτήριο ανήκει στον δήμο – ο σύλλογος του χωριού έχει μισθωτήριο μακροχρόνιας μίσθωσης
- 150-200 εκδηλώσεις διοργανώνονται ετησίως στο «σπίτι» του χωριού
- Χωριό της Χρονιάς στην περιοχή Pirkanmaa το 2015

Σχεδιάζοντας μονοπάτια για ένα βιώσιμο μέλλον

Η κοινωνική και περιβαλλοντική ανθεκτικότητα είναι ίσως τώρα πιο επίκαιρη από ποτέ, καθώς αντιμετωπίζουμε τις διαφορετικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, την απώλεια βιοποικιλότητας και τα μειονεκτήματα της γραμμικής οικονομίας. Οι αγροτικές κοινότητες διαθέτουν περισσότερα εργαλεία για να επιλύσουν πολλά από τα προβλήματα που προκαλούνται από αυτές τις επιπτώσεις. Το οικολογικό χωριό Kurki είναι μια βιοδυναμική φάρμα που προσφέρει διαβίωση σε κοινότητα σε περίπου δέκα οικογένειες.

Όλοι οι άνθρωποι που ζουν στο οικολογικό χωριό Kurki επιδιώκουν οικονομικά, κοινωνικά και οικολογικά βιώσιμη ζωή με διάφορους τρόπους. Οι κάτοικοι του χωριού εργάζονται για την επίτευξη κοινών στόχων. Το να είναι κανείς μέλος της κοινότητας αυξάνει την αίσθηση του «ανήκειν», βελτιώνει την ευημερία και χρησιμεύει ως πολύτιμη ευκαιρία ανταλλαγής γνώσεων και δεξιοτήτων για την επίλυση προβλημάτων.

Κατά τη δημιουργία του χωριού έγιναν πολλές βιώσιμες επιλογές: Το σύστημα θέρμανσης του χωριού έχει σχεδιαστεί με κοινά ροκανίδια ξύλου, χρησιμοποιούνται τουαλέτες χωρίς χρήση νερού (dry toilets) και υπάρχει σύστημα επεξεργασίας οικιακών λυμάτων. Η καρδιά του χωριού είναι το «Κοινό σπίτι», ένα μέρος όπου οι άνθρωποι μπορούν να συγκεντρωθούν, να γιορτάσουν και να συνεδριάσουν. Εκεί, το καλοκαίρι, προσφέρεται και κοινοτικό γεύμα.

Η μόνιμη καλλιέργεια είναι ένα από τα θέματα που το Kurki αναπτύσσει ενεργά. Το καλοκαίρι του 2022 διεξήχθη στο οικολογικό χωριό το Σκανδιναβικό Φεστιβάλ Μόνιμης Καλλιέργειας. Εκεί, ο κήπος γύρω από το «Κοινό σπίτι» μετατράπηκε σε διαφορετικό και φιλικό προς τους επικονιαστές χώρο, ο οποίος βοηθά στην άνθιση των πολυετών φυτών εξέχουσας πολιτιστικής σημασίας, από τις αρχές της άνοιξης ως τα τέλη του φθινοπώρου.

Οικολογικό χωριό Kurki, Vesilahti

- ◆ Βρίσκεται στο παλιό συγκρότημα κατοικιών του Kurki που έχει μια ιστορία από τον 13ο αιώνα και μετά.
- ◆ Η κατασκευή ξεκίνησε το 2012.
- ◆ Απαρτίζεται από 8 νεόδμητα σπίτια και 4 άλλες κατοικίες.
- ◆ Στόχος είναι να διατηρηθεί ζωντανή η επαρχία.

Ζωντανεύοντας την ιστορία μέσω Ψηφιακών Εφαρμογών

Ελλάδα
ΟΤΔ Δικτύου
Νήσων Αττικής

Εφαρμογές εικονικής πραγματικότητας για τη ναυμαχία της Σαλαμίνας

Το Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού και ο Δήμος Σαλαμίνας έχουν δημιουργήσει το έργο «Εφαρμογές εικονικής πραγματικότητας για τη ναυμαχία της Σαλαμίνας», το οποίο χρηματοδοτήθηκε από το Τοπικό Πρόγραμμα CLLD/LEADER 2014 – 2020 «Πολιτισμός και Περιβάλλον “Εν Πλω”» της ΟΤΔ του Δικτύου Νήσων Αττικής.

Πρόκειται για τη δημιουργία ενός μικρού τοπικού ψηφιακού μουσείου σχετικά με τη ναυμαχία της Σαλαμίνας και αποτελείται από τρία βασικά μέρη, τα οποία είναι:

- Η παραγωγή εικονικής πραγματικότητας για την ιστορία της μάχης
- Οι διαδραστικές εκπαιδευτικές εφαρμογές
- Ο σχεδιασμός του εσωτερικού του κτηρίου που διέθεσε ο Δήμος Σαλαμίνας

Γνωριμία με τις αρχαίες λιμενικές εγκαταστάσεις της Αίγινας κάνοντας χρήση υπερσύγχρονης τεχνολογίας

Το έργο χρηματοδοτείται από το Τοπικό Πρόγραμμα CLLD/LEADER 2014 – 2020 «Πολιτισμός και Περιβάλλον “Εν Πλω”» της ΟΤΔ του Δικτύου Νήσων Αττικής και στόχος του είναι να αναδείξει την πολιτιστική κληρονομιά της Αίγινας, και συγκεκριμένα τις βυθισμένες λιμενικές εγκαταστάσεις, με διαδραστικές ψηφιακές εφαρμογές. Μέσω αυτών των εφαρμογών, οι επισκέπτες και οι κάτοικοι της Αίγινας θα έχουν τη δυνατότητα να γνωρίσουν καλύτερα την ιστορία και τη σημερινή θέση των αρχαίων λιμανιών.

Η συστηματική έρευνα των λιμενικών εγκαταστάσεων της Αίγινας με τίτλο "Aegina Harbor City Project" ξεκίνησε το 2019, στα πλαίσια ενός προγράμματος συνεργασίας της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων και της Γαλλικής Σχολής Αρχαιολογίας, με τη συμμετοχή του Πανεπιστημίου Aix-Marseille, υπό την αιγίδα της UNESCO, το οποίο υποστηρίζεται από τον Δήμο Αίγινας και το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο. Η ομάδα του έργου θα αναπτύξει μια ψηφιακή εφαρμογή για έξυπνες συσκευές (κινητά τηλέφωνα, tablet) στην παγκόσμια αγορά (IOS και ANDROID), η οποία θα μπορεί να γίνει "download" από χρήστες, τουριστικά πρακτορεία, επισκέπτες του νησιού, τουριστικού οδηγούς κ.λπ. Η εφαρμογή θα περιέχει ιστορικά και αρχαιολογικά στοιχεία, πλάνα και παρουσιάσεις των αρχαίων λιμενικών εγκαταστάσεων, παρουσίαση της διαμόρφωσης του λιμένα με την πάροδο των αιώνων, παλιές εικόνες, φωτογραφιμετρικές αποτυπώσεις, φωτογραφίες και βίντεο.

Δίνοντας νέα πνοή σε παλιά παραδοσιακά μονοπάτια στο νησί των Κυθήρων

Τα Μονοπάτια Κυθήρων είναι ένα πρόγραμμα βιώσιμου τουρισμού στο νησί των Κυθήρων με όραμα την ενίσχυση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς του νησιού, συμβάλλοντας παράλληλα στην ευημερία της τοπικής κοινότητας. Ο τουρισμός αντιπροσωπεύει τον σημαντικότερο οικονομικό τομέα των Κυθήρων με μικρή αλλά σταθερή ανάπτυξη. Μέχρι πρόσφατα, ο τομέας τουρισμού αναπτυσσόταν σχετικά συμβατικά ακολουθώντας το τρίπτυχο θάλασσα, ήλιος, άμμος, έχοντας έτσι ως αποτέλεσμα την έντονη χωροχρονική συγκέντρωση σε συγκεκριμένες περιοχές κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού. Συνεπώς, οι πόροι του νησιού, ιδιαίτερα το νερό, εξαντλούνταν εξαιτίας της υπερεκμετάλλευσης και της κλιματικής αλλαγής.

Ακολουθώντας τη στρατηγική για την ανάπτυξη βιώσιμου τουρισμού στα Κύθηρα, αποκαταστάθηκαν τα παλιά παραδοσιακά μονοπάτια και πήραν νέα πνοή, με τη δημιουργία ενός δικτύου 11 θεματικών διαδρομών συνολικού μήκους 100 χλμ. Το δίκτυο των μονοπατιών εμπλουτίστηκε με το πρώτο αναρριχητικό μονοπάτι (via ferrata) σε ένα μικρό ελληνικό νησί, επτά φαράγγια για κατάβαση (canyoning) και διαδρομές 182 χλμ. για ορεινή ποδηλασία. Πραγματοποιήθηκε επίσης η αποκατάσταση 26 παραδοσιακών λίθινων μικροφραγμάτων για την ενίσχυση της βιοποικιλότητας και της γεωργίας, καθώς επίσης για τον εμπλουτισμό των υπόγειων υδροφορέων κατά μήκος των μονοπατιών. Μια εθνογραφική μελέτη παρείχε υλικό για αφηγήσεις μέσω της ιστοσελίδας και της εφαρμογής για smartphone, βάσει των τοπικών γνώσεων. Ως αποτέλεσμα αυτού του καινοτόμου έργου, αυξήθηκαν οι τουριστικές ροές κατά την ενδιάμεση περίοδο, ενώ παράλληλα σημειώθηκε καλύτερη κατανομή των τουριστών ανά περιοχή. Ολόκληρη η διαδικασία ήταν καταλύτης για την προώθηση ενός περισσότερο ενοποιημένου και συλλογικού μοντέλου τουριστικής ανάπτυξης στα Κύθηρα, το οποίο μπορεί να αναβαθμιστεί και σε άλλα σημεία. Τον Μάιο του 2022, το πρόγραμμα Μονοπάτια Κυθήρων απέσπασε το Πλατινένιο Βραβείο σε ολόκληρη την ενότητα Βιωσιμότητα των ελληνικών βραβείων τουρισμού "Tourism Awards 2022".

Το πρόγραμμα υποστηρίζεται και εφαρμόζεται από το Κυθηραϊκό Ίδρυμα Πολιτισμού & Ανάπτυξης (ΚΙΠΑ) σε συνεργασία με τον Δήμο Κυθήρων, την Επιτροπή Εγχωρίου Περιουσίας Κυθήρων και Αντικυθήρων και το Μεσογειακό Ινστιτούτο για τη Φύση και τον Άνθρωπο (MedINA).

Μέρος του έργου Μονοπάτια Κυθήρων έχει χρηματοδοτηθεί από το πρόγραμμα CLLD/Leader. Η ΟΤΔ προωθεί την ιδέα σε όλα τα μέλη της και ήδη 3 ακόμη νησιά σχεδιάζουν να την εφαρμόσουν κατά τα προσεχή έτη.

Αυτόνομη πρόσβαση σε παραλία και θάλασσα για άτομα με κινητικά προβλήματα στο νησί του Πόρου

Ελλάδα
ΟΤΔ Δικτύου
Νήσων
Αττικής

Ο Δήμος του Πόρου υιοθέτησε ένα σχέδιο δράσης για να γίνει «φιλικός» στους ανθρώπους που αντιμετωπίζουν κινητικά προβλήματα (π.χ. ηλικιωμένοι ή ΑμεΑ), όχι μόνο εξυπηρετώντας τους κατοίκους της αλλά και προσελκύοντας τουρίστες που ανήκουν σε αυτά τα κοινωνικά σύνολα.

Ο ακρογωνιαίος λίθος αυτού του σχεδίου είναι η εγκατάσταση της καινοτόμας τεχνολογίας SEATRAC, η οποία παρέχει τη δυνατότητα στα άτομα με κινητικά προβλήματα να απολαύσουν το κολύμπι εντελώς αυτόνομα.

Το σύστημα αποτελείται από μια ράμπα πρόσβασης που χρησιμοποιεί την ηλιακή ενέργεια και την οποία χειρίζεται ο χρήστης. Επίσης, η ράμπα διαθέτει κάθισμα, το οποίο μπορεί να μετακινηθεί μέσα στο νερό αν κάποιος επιλέξει να κολυμπήσει ή έξω από αυτό μέχρι εκεί που σκάει το κύμα. Παρέχεται ακόμα μια σειρά υπηρεσιών, όπως επιλογές σήμανσης, αποδυτήριο και χώρος σκίασης, που επιτρέπουν στους χρήστες του συστήματος να απολαμβάνουν μια μέρα στην παραλία.

Η χρήση αυτού του συστήματος επιτρέπει και στους φροντιστές αλλά και στις οικογένειες των ΑμεΑ να απολαμβάνουν την εξόρμηση στην παραλία χωρίς σωματική κούραση. Δίνει στους ανθρώπους την ελευθερία και την ευελιξία να κάνουν πράγματα μόνοι τους αυξάνοντας την ανεξαρτησία τους.

Ο Πόρος, με τη χρήση του SEATRAC, έχει κάνει ένα μεγάλο βήμα πιο κοντά σε μια κοινότητα που προωθεί την αυτονομία και ενθαρρύνει την κοινωνική ενσωμάτωση και ένταξη.

Η πρακτική υιοθετείται τώρα και από άλλους δήμους στην περιοχή της ΟΤΔ Δικτύου Νήσων Αττικής.

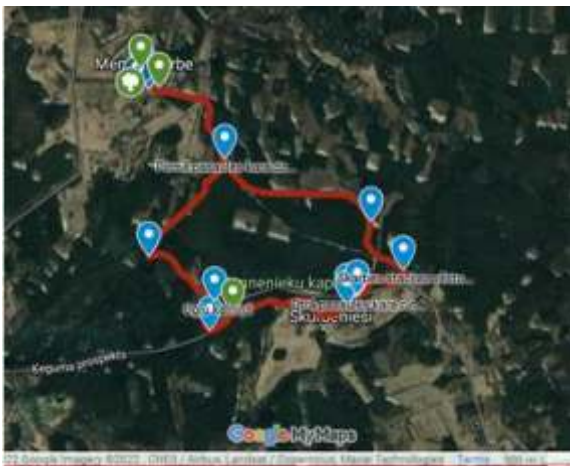
Ψηφιακή διαδρομή «Στρατιωτική κληρονομιά της πόλης Baldone»

Αυτή η ψηφιακή διαδρομή δημιουργήθηκε ως μια επιπρόσθετη επιλογή για το τοπικό τουριστικό προϊόν. Ξεκίνησε το 2019 και εγκαινιάστηκε το 2020 - Ιστορικός Περίπατος στην πόλη Baldone. Υπάρχουν δύο διαδρομές πεζοπορίας γύρω από την πόλη Baldone, 7 και 15 χλμ., με 20 σημεία πληροφοριών και οπτικοακουστική ξενάγηση σε διάφορες γλώσσες. Αρκετοί ερευνητές της περιοχής προσφέρθηκαν επίσης να συλλέξουν και να μεταγλωττίσουν τις πληροφορίες για αυτά τα σημεία. Μετά τα εγκαίνια του Ιστορικού Περιπάτου, ο οποίος κέρδισε αμέσως μεγάλη αναγνώριση, οι τοπικοί ερευνητές αποφάσισαν να δημιουργήσουν μια άλλη διαδρομή που συνδέεται άμεσα με τον Ιστορικό Περίπατο: τη στρατιωτική κληρονομιά του 20ού αιώνα στην περιοχή Baldone.

Σύντομο ιστορικό

Στα περίχωρα της πόλης Baldone έχουν διαφυλαχτεί στοιχεία της στρατιωτικής ιστορίας του τελευταίου αιώνα: γερμανικές σιδηροδρομικές γραμμές, χαρακώματα και τάφοι του Α' Παγκοσμίου Πολέμου, καθώς επίσης τοποθεσίες μαχών Σεπτεμβρίου και Οκτωβρίου 1944, χαρακώματα και πεδία μάχης του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Βάσει των πληροφοριών που συγκεντρώθηκαν από τους τοπικούς ερευνητές, δημιουργήθηκε το 2021 μια διαδρομή στρατιωτικής κληρονομιάς της πόλης Baldone μήκους 10 χλμ., η οποία περιλαμβάνει 13 στάσεις με ακουστική ξενάγηση σχετικά με την τοποθεσία. Η διαδρομή περιλαμβάνει και ένα φυσικό στοιχείο: τις καρστικές μορφές που σχηματίστηκαν κατά την εξόρυξη άνθρακα και πίσσας (ο άνθρακας χρησιμοποιούνταν στη μεταλλουργία και η πίσσα ως υλικό στεγανοποίησης) τους προηγούμενους αιώνες.

Η διαδρομή προορίζεται για πεζοπόρους, οι οποίοι επιθυμούν να εξερευνήσουν αυτόνομα τα ιστορικά στοιχεία που κρύβονται στα δάση της πόλης Baldone. Είναι σχεδιασμένη με τη μορφή κύκλου έχοντας ως σημείο αφετηρίας και τερματισμού το Mercendarbe Manor (Έπαυλη Mercendarbe), το οποίο συμπεριλαμβάνεται στον χάρτη της στρατιωτικής κληρονομιάς της Λετονίας και της Εσθονίας.

Τον Μάιο του 2021, η διαδρομή δημιουργήθηκε και καταγράφηκε ψηφιακά, σημειώνοντας κάθε σημαντική τοποθεσία. Στη συνέχεια, έγινε η προετοιμασία των πληροφοριών που βασίστηκαν στις ιστορικές πηγές, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν στην ακουστική ξενάγηση και στο έντυπο υλικό.

Στο σημείο αφετηρίας της διαδρομής τοποθετήθηκε ένας πίνακας πληροφοριών με χάρτη της διαδρομής και με φωτογραφίες και στοιχεία σχετικά με τα ιστορικά γεγονότα. Εκεί υπάρχουν και οι κωδικοί QR για την ακουστική ξενάγηση και το «άνοιγμα» της διαδρομής στις έξυπνες συσκευές. Η διαδρομή μπορεί επίσης να γίνει "download" από την εφαρμογή Χάρτες Google. Η διαδρομή είναι διαθέσιμη από τις 19 Νοεμβρίου 2021.

Κοινότητα "Kīparu nams" της πόλης Ikšķile

Λετονία
ΟΤΔ Zied
Zeme

Σκοπός της κοινότητας είναι η δημιουργία ενός εκπαιδευτικού και δημιουργικού μέρους για τα παιδιά (συμπεριλαμβανομένων αυτών με ειδικές ανάγκες), τις οικογένειες, τους υπαλλήλους εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, καθώς και για άλλα άτομα που ενδιαφέρονται. Επίσης, σκοπός της είναι η βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής χρησιμοποιώντας τοπικούς και ελκυστικούς οικονομικούς πόρους.

Τον Οκτώβριο του 2021 άνοιξε μια σκηνή εξωτερικού χώρου και πολυλειτουργικού χαρακτήρα με το όνομα "Vasaraudži" στα πλαίσια του προγράμματος LEADER, με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας διάφορων εκδηλώσεων και της διαθεσιμότητας υπηρεσιών, αναπτύσσοντας τις υποδομές της περιοχής και κάνοντας χρήση τοπικών και άλλων οικονομικών πόρων. Στόχος για τη δημιουργία ενός πολυλειτουργικού πάρκου με το όνομα "Vasaraudži" είναι η προώθηση της ποικιλομορφίας της εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης της οικολογίας, του πολιτισμού, των αθλημάτων και των κοινωνικών εκδηλώσεων, καθώς επίσης των ευκαιριών ψυχαγωγίας στην περιοχή Ogre. Η επικεφαλής του συλλόγου, S. Reikmane, θα προωθήσει τη δημιουργία και την ενίσχυση μιας ενωμένης κοινότητας με τη συμμετοχή συνεργατών, μουσικών, αθλητών, περιβαλλοντικών ακτιβιστών, κ.λπ. Εδώ και αρκετά χρόνια διοργανώνονται στην περιοχή διάφορες εκδηλώσεις για τα παιδιά, τις οικογένειες και την τοπική κοινότητα: συναυλίες (π.χ. Maija Sējane, Didzis Rijnieks), παραδοσιακές γιορτές της Λετονίας (π.χ. Līgo, Mārtiņi, Meteņi), παραστάσεις, αθλητικές δραστηριότητες (π.χ. Ημέρα Ποδηλάτου, «Σπορ με τον Μπαμπά», Ολυμπιακή Ημέρα), δραστηριότητες περιβαλλοντικής εκπαίδευσης (π.χ. Παγκόσμια Ημέρα Δράσης).

Από το 2021, με πρωτοβουλία της κοινότητας, δημιουργήθηκε η πλατφόρμα εκπαιδευτικών πόρων "Skolotājim ZELT" (<https://mans.skolotajiemzelt.lv/>). Πρόκειται για μια ανοιχτή πλατφόρμα, το περιεχόμενο της οποίας αποτελείται από περισσότερους από 3 οργανισμούς και ενεργούς πολίτες που συνεργάζονται για τη δημιουργία ενός χαλαρού μέρους ανταλλαγής γνώσεων, απόψεων, ιδεών και μεθόδων. Όλοι έχουν την ευκαιρία να κάνουν αίτηση και να διοργανώσουν τη δική τους δραστηριότητα. Οι δάσκαλοι θα παρακινηθούν να δημιουργήσουν σιγά σιγά από κοινού ένα ανθρωπιστικό και αναπτυσσόμενο μαθησιακό περιβάλλον.

Συμμετοχή στην αναγνώριση της πρωτοβουλίας «Έξυπνο Χωριό».

Από το 2015 η "Kīparu nams" έχει γίνει κέντρο υποστήριξης του προγράμματος STOP 4-7, σε συνεργασία με το κέντρο συντονισμού Parresor, ψυχολόγους του Πανεπιστημίου της Βαρσοβίας και τον Δήμο Ogre.

Krapes Manor (Έπαυλη Krapes) - Ένα μέρος, πόλος έλξης

Λαμβάνοντας υπόψη ένα μοναδικό μοντέλο κοινοτικής συνεργασίας, οι κάτοικοι των γειτονικών περιοχών δημιούργησαν μια κοινή ονομασία: "Krapes Manor" («Έπαυλη Krapes»). Το Krapes manor είναι ένας μικρός οικισμός στην εκλογική περιφέρεια του Krapes και του Lēdmane, ο οποίος τα τελευταία χρόνια έχει σημειώσει ανάπτυξη στον τομέα του τουρισμού και της κοινοτικής συνεργασίας.

Οι επιχειρηματίες των γειτονικών περιοχών είναι εκπρόσωποι της τουριστικής βιομηχανίας, οι οποίοι συνειδητοποιούν ότι με τη συνεργασία επιτυγχάνονται πολλά περισσότερα. Όταν «εμφανίζεται» ένας νέος κάτοικος στο Krapes manor, οι ιδιοκτήτες και οι οικοδέσποινες των σπιτιών της περιοχής τον προσκαλούν για να τον γνωρίσουν καλύτερα, και έτσι, σε ένα από αυτά τα πάρτι γνωριμίας οι κάτοικοι των γειτονικών περιοχών συμφώνησαν ότι θα έπρεπε να συνεργαστούν δημιουργώντας έναν μοναδικό τουριστικό προορισμό, το "Krapes manor".

Γειτονικοί τουριστικοί πόλοι έλξης συνδυάζονται σε ένα μέρος: Το εργοστάσιο κρασιού και μηλίτη "Lauskis", όπου μπορείτε να δείτε την εγκατάσταση παραγωγής κρασιού που βρίσκεται στα κελάρια της αποθήκης του κήπου της παλιάς έπαυλης, καθώς και διάφορες ποικιλίες (μαύρου φραγκοστάφυλλου, σμέουρου, κυδωνιού, κ.λπ.), όπως επίσης να συμμετέχετε στη γευστική δοκιμή κρασιού και μηλίτη. Ο σύλλογος "Skaņumāja", στο μουσείο του οποίου υπάρχει πλούσια συλλογή παραδοσιακών μουσικών οργάνων που έχουν συλλεχθεί σταδιακά και τα περισσότερα από αυτά είναι φτιαγμένα από Λετονούς μάστορες. Ο νερόμυλος του Krapes manor, όπου μπορείτε να δοκιμάσετε φυτικά ελιξίρια, να αγοράσετε διάφορα φυτικά προϊόντα, καπνιστό αφρικανικό γατόψαρο και κεριά σόγιας διακοσμημένα με φυτά. Το πάρκο σμέουρου, όπου μπορείτε να μαζέψετε πεντανόστιμα και ζουμερά μούρα κατά τη διάρκεια του φθινοπώρου, και φυσικά, το πάρκο όπου βρισκόταν κάποτε – και συγκεκριμένα την περίοδο 1909-1910 – το κεντρικό κτήριο του συγκροτήματος του Krapes manor.

Οι επικεφαλής της κοινότητας παραδέχονται ότι η μεγαλύτερη πρόκληση ήταν η δημιουργία της ιστοσελίδας του κτήματος του Krapes και ο σχεδιασμός του τοπικού χάρτη. Παρόλο που είναι όλοι εκπρόσωποι της ίδιας βιομηχανίας, δεν ήταν εύκολο να συμφωνήσουν ως προς την καλύτερη λύση όσον αφορά στις εικόνες και το περιεχόμενο. Ο καθένας είχε το δικό του όραμα σχετικά με το «τι θα ήταν καλύτερο». Ωστόσο, μετά από μακρές και επιτυχημένες διαπραγματεύσεις, υπήρξε συμφωνία, και προκειμένου να αυξήσουν περαιτέρω τη δημοτικότητα της κοινότητας, διοργανώθηκε το πρώτο φεστιβάλ του Krapes manor. Όλοι οι κάτοικοι των γειτονικών περιοχών συμμετέχουν στον σύλλογό τους.

Dzilnuciems, Δήμος Mārupe

Η κοινότητα είναι μια δραστήρια ομάδα πολιτών, η οποία αναπτύσσει εδώ και μερικά χρόνια την κουλτούρα της συνεργασίας. Οι κάτοικοι της κοινότητας συναντιούνται κυρίως σε εξωτερικούς χώρους, π.χ. όταν βγάζουν τους σκύλους τους βόλτα ή όταν κάνουν τζόκινγκ. Ένα άλλο σημαντικό μέρος συνάντησης είναι η εξοχική κατοικία του πάστορα. Η κοινότητα διαθέτει πολλές και σημαντικές δεξιότητες, ενώ υπάρχουν και πολλές ευκαιρίες ανταλλαγής γνώσεων.

Οι κάτοικοι του Dzilnuciems ενδιαφέρονται για την οργανωτικότητα του τόπου τους, την ιστορία και την πρόσβαση στις δημόσιες συγκοινωνίες. Το τρέχον ζήτημα για τους κατοίκους του χωριού είναι να μάθουν για την ιστορία του τόπου τους και να κάνουν τα πιο σημαντικά ιστορικά γεγονότα γνωστά και διαθέσιμα και στους κατοίκους αλλά και στους επισκέπτες. Το βασικότερο θέμα που προσπαθούν να λύσουν οι κάτοικοι του χωριού είναι: Τρόποι βελτίωσης της επικοινωνίας και του «ανήκειν» στο Dzilnuciems.

Η κοινότητα διοργάνωσε ένα εκπαιδευτικό σεμινάριο με ομιλίες για την ιστορία του Dzilnuciems και αναβάθμισε την παιδική χαρά.

Με τη βοήθεια ενός ειδικού επικοινωνίας, οι κάτοικοι έφτιαξαν μια επαγγελματική κάρτα για το Dzilnuciems, στην οποία περιλαμβάνεται η οπτική ταυτότητα της περιοχής αλλά και το σλόγκαν του χωριού. Επίσης, ανέπτυξαν ένα σχέδιο επικοινωνίας συμπεριλαμβάνοντας δραστηριότητες για τη διοργάνωση του φεστιβάλ του Dzilnuciems, τη δημιουργία κώδικα δεοντολογίας που διέπει το χωριό και τις στρατηγικές προώθησης του χωριού.

Η κοινότητα έχει δεσμευτεί να βελτιώσει τις στάσεις των δημόσιων συγκοινωνιών, εξυπηρετώντας έτσι σημαντικούς περιβαλλοντικούς σκοπούς, παρέχοντας παράλληλα πληροφορίες σχετικά με την ιστορία του Dzilnuciems. Επιπλέον, οι κάτοικοι δημιούργησαν εμπορικό σήμα του χωριού που θα μπορούσε να προβάλλεται κατά τη διάρκεια εορτασμών στο Dzilnuciems. Το εμπορικό αυτό σήμα θα μπορούσε να χρησιμεύει ως σύμβολο του «ανήκειν» και να αποτελεί έκφραση κοινών αξιών.

«Η ιστορία και οι ρίζες ενός τόπου δεν είναι μόνο τα γεγονότα του παρελθόντος!
Η κληρονομιά είναι σπουδαία κινητήριος δύναμη για το μέλλον και πάντοτε θα συνεισφέρει
σημαντικά στην ταυτότητα ενός τόπου.»

Tīraine, Δήμος Mārupe

Οι κήποι του Tīraine ήταν παραδοσιακά μικροί κήποι, για τους οποίους κάποτε υπεύθυνοι ήταν οι ανθρακωρύχοι. Τα μισθωμένα χωράφια εγκαταλείφθηκαν υποβαθμίζοντας την περιοχή.

Η τοπική κοινότητα ξεκίνησε την κατασκευή πάρκου με αθλητικές και ψυχαγωγικές εγκαταστάσεις σε μια έκταση 2,72 εκταρίων που μισθώνει ο δήμος με τη χρηματοδότηση του προγράμματος LEADER. Φτιάχτηκε επίσης ένα συνεχόμενο παρτέρι λουλουδιών κατά μήκος της πίστας BMX 80 μέτρων. Οι γονείς των αθλητών το φροντίζουν κατά την περίοδο του καλοκαιριού και είναι τόσο εντυπωσιακό που αποτελεί το «καμάρι» του πάρκου αναψυχής κατά τη διάρκεια των ετήσιων αγώνων. Πέρσι διοργανώθηκαν αρκετοί καθαρισμοί στο κομμάτι του εγκαταλελειμμένου μισθωμένου χωραφιού δίπλα από τις αθλητικές εγκαταστάσεις του πάρκου, απομακρύνοντας πολλές δεκάδες κυβικά μέτρα σκουπιδιών. Ο δήμος έσωσε την κατάσταση διαθέτοντας εξοπλισμό και η περιοχή καθαρίστηκε.

Η δημιουργία κοινοτικού κήπου αποτελεί φυσικό και πνευματικό σημείο συνάντησης. Η κοινότητα συνεχίζει να διατηρεί το πάρκο αναψυχής και σχεδιάζει την επέκτασή του Κοινοτικού Κήπου, ενισχύοντας και βελτιώνοντας με αυτόν τον τρόπο την επικοινωνία μεταξύ των κατοίκων.

Το καλύτερο εργαλείο για τη συνοχή και την επικοινωνία της κοινότητας είναι η συνεργασία, αλλά οι μη τυπικές λύσεις μπορούν με τον πιο έξυπνο τρόπο να δώσουν την απάντηση σε ένα δίλημμα.

«Το ενδιαφέρον και η ανταπόκριση που έδειξαν οι πολίτες επιβεβαίωσε για μία ακόμη φορά ότι η δημιουργία του συλλόγου ήταν η σωστή απόφαση. Τα μέλη του Συλλόγου Jaunolaines Attistibai (Για την Ανάπτυξη του Jaunolaine) θα συνεχίσουν με ενθουσιασμό να υλοποιούν νέα έργα!»

Ο πυρήνας της κοινότητας αποτελείται από νεαρές οικογένειες, των οποίων οι δραστηριότητες επικεντρώνονται στη συμμετοχή στην κοινότητα και στη δημιουργία ενός περιβάλλοντος ανοιχτού σε όλους.

Η κοινότητα διοργανώνει διάφορες εκδηλώσεις για τους πολίτες: αγορές με τοπικά προϊόντα τουλάχιστον μία φορά ανά δύο μήνες, σεμινάρια και εργαστήρια που απευθύνονται σε άτομα και νεαρήs αλλά και μεγαλύτερης ηλικίας. Επιπλέον, δημιούργησε το οικογενειακό παιχνίδι “Know, Sort, Help” («Γνωρίζω, Διαλέγω, Βοηθώ») στην εφαρμογή Actionbound,

συνδυάζοντας τις γνώσεις περί διαλογής απορριμμάτων με τη ζωντανή ψυχαγωγία. Σε συνεργασία με το Μουσείο Ιστορίας και Τέχνης της πόλης Olaine (Olaïne History and Art Museum), διοργανώθηκαν για τους κατοίκους του χωριού εκδρομές πολιτιστικού και ιστορικού χαρακτήρα, τονώνοντας το αίσθημα του πατριωτισμού και του «ανήκειν» στο Jaunolaine.

Η κοινότητα έχει υλοποιήσει διάφορα έργα βελτίωσης υποδομών σε συνεργασία με τον δήμο, όπως η δημιουργία του Forest Lake (Λίμνη στο Δάσος), ένα από τα πιο δημοφιλή μέρη στο χωριό, το οποίο ξεκίνησε με δημόσια συζήτηση και διαδικτυακή έρευνα. Έπειτα από τη συγκέντρωση ιδεών, διοργανώθηκε εργαστήριο για την επίλυση του θέματος με τη συμμετοχή πολεοδόμου. Επιπρόσθετα, με τη βοήθεια του δήμου και τη χρηματοδότηση του προγράμματος LEADER βελτιώθηκε ένα μονοπάτι για περπάτημα.

Μια πραγματικά χαρούμενη παιδική ηλικία είναι δυνατή μονάχα σε ένα μέρος με το οποίο είσαι συναισθηματικά συνδεδεμένος και το οποίο έχεις βοηθήσει να αναπτυχθεί.

Κοινότητα του Vieda Carnikava

Ο σύλλογος "Vieda Carnikava" είναι μια κοινότητα ντόπιων που ζουν στο χωριό Carnikava. Ιδρύθηκε στο τέλος του 2021, με σκοπό να εκπροσωπεί τα συμφέροντα του πληθυσμού στους κρατικούς και δημοτικούς φορείς, καθώς και να ενημερώνει το κοινό σχετικά με το τι συμβαίνει στο χωριό Carnikava. Για την επίτευξη ενός από τους στόχους, δημιουργήθηκε η ιστοσελίδα viedacarnikava.lv, όπου μπορεί κανείς να βρει πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες δημόσιου χαρακτήρα, τους παρόχους υπηρεσιών στην περιοχή του χωριού, καθώς και άλλες πληροφορίες απαραίτητες για τους κατοίκους.

Ένα άλλο έργο που ανέλαβε ο σύλλογος είναι η ανάπτυξη του πατριωτισμού με τοπικιστικό χαρακτήρα. Ο σύλλογος παρακολουθεί διάφορες δραστηριότητες και σημαντικά έργα των κατοίκων. Ως αποτέλεσμα αυτών, έχει προτείνει την υποψηφιότητα αρκετών κατοίκων για το βραβείο "Goda novadnieks". Προκειμένου να εξασφαλίσει τη διατήρηση πολιτιστικών και ιστορικών παραδόσεων στο χωριό, ο σύλλογος σε συνεργασία με τον δήμο αναζήτησε λύσεις στο πρόβλημα της φετινής γεωπολιτικής κρίσης, ώστε να είναι βέβαιο ότι θα διατηρηθεί το πολιτιστικό και ιστορικό φεστιβάλ του χωριού "Nēģu svētki", και το πέτυχε.

Διοργανώνονται επίσης τακτικά συναντήσεις κατοίκων για να συζητήσουν τα τρέχοντα θέματα του χωριού. Σε περίπτωση που εντοπίζονται προβληματικές καταστάσεις, αποφασίζονται έργα για την εξάλειψή τους. Αυτή τη στιγμή, ο σύλλογος λειτουργεί εδώ και λιγότερο από ένα έτος, αλλά έχει ήδη θέσει μια σειρά από διαφορετικά έργα για το μέλλον: διοργάνωση γειτονικών φεστιβάλ, εκτέλεση έργων για την ανάπτυξη του χωριού και τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής των κατοίκων, συμμετοχή στο δημοτικό συμβούλιο.

Με κάθε συνάντηση, η κοινότητα γίνεται πιο μεγάλη και πιο ισχυρή απέναντι στην από κοινού επίλυση των ζητημάτων περί ανάπτυξης του χωριού.

Η σχολή ιστιοπλοΐας "Zēģele" φέρνει την κοινότητα κοντά

Λετονία
ΟΤΔ Juras
Zeme

Την άνοιξη του 2021, ιδρύθηκε ο σύλλογος "Zvejniekciema Youth Water Sports Club" («Ναυτικός Αθλητικός Όμιλος Νέων του Zvejniekciema») και το βασικό μας έργο ήταν να φέρουμε κοντά τα παιδιά, τους νέους και τους γονείς τους που ζουν στην παράκτια περιοχή, να ιδρύσουμε τη σχολή ιστιοπλοΐας "Zēģele" στο Zvejniekciema και να προωθήσουμε τη συμμετοχή αυτών των κατοίκων σε διάφορες δραστηριότητες σχετικές με τη θάλασσα. Ιστορικά, τα παιδιά και οι νέοι που ζούσαν στην παράκτια περιοχή περνούσαν τον ελεύθερο χρόνο τους κοντά στη θάλασσα κάνοντας και ιστιοπλοΐα. Συνεπώς, υπήρχε η ανάγκη επαναφοράς αυτών των δραστηριοτήτων για τους κατοίκους της παράκτιας περιοχής, η ανάγκη ευαισθητοποίησης για το θαλάσσιο περιβάλλον, τις θαλάσσιες δραστηριότητες και τη ζωή κοντά στη θάλασσα, όπως επίσης και η ανάγκη διατήρησης καθαρών θαλασσών. Διαθέτουμε πρόσβαση στη θάλασσα, εξαιρετικές συνθήκες για ιστιοπλοΐα και μακρά παράδοση στο συγκεκριμένο άθλημα, την οποία θέλουμε να επαναφέρουμε και να συνεχίσουμε.

Πρόκειται για μια νέα εμπειρία για εμάς, μια τεράστια ευθύνη, ένα κίνητρο και μια ευκαιρία να αναπτύξουμε το άθλημα της ιστιοπλοΐας στην περιοχή μας, τόσο σε ψυχαγωγικό όσο και σε επαγγελματικό επίπεδο. Βλέπουμε παιδιά και νέους με ταλέντο και ενδιαφέρον που επιθυμούν να «βάλουν» την ιστιοπλοΐα στην καθημερινότητά τους. Διακρίνουμε τις θετικές αλλαγές στη συμπεριφορά τους μετά από τις προπονήσεις και τους αγώνες, την επιθυμία τους να μάθουν πώς να γίνουν καλοί ιστιοπλόοι και αυτό μας δίνει το κίνητρο να συνεχίζουμε και να θέτουμε υψηλότερους στόχους.

Στο προπονητικό πρόγραμμα έχουμε συμπεριλάβει και προπόνηση φυσικής κατάστασης, βελτίωση δεξιοτήτων κολύμβησης στην πισίνα, καθώς επίσης μαθήματα ασφάλειας μέσα και κοντά στο νερό. Κατά την περίοδο του φθινοπώρου και του χειμώνα, μαθαίνουμε τη θεωρία και τους κανόνες των αγώνων, ελέγχουμε και αναλύουμε τα βίντεο των προπονήσεων και συζητάμε τους στόχους της επόμενης σεζόν.

Η επιτυχία μας στηρίζεται στους προπονητές μας, στους υπέροχους μαθητές μας και στους γονείς τους. Εκτός από την ιστιοπλοΐα, κάνουμε και ομαδικές εκπαιδευτικές πεζοπορίες, μαθαίνουμε με τη βοήθεια επιστημόνων για τις συνέπειες των ρυπογόνων σκουπιδιών στα θαλάσσια και παράκτια οικοσυστήματα και διοργανώνουμε μόνοι μας τον καθαρισμό των παραλιών από τα ρυπογόνα σκουπίδια. Για να διαφοροποιήσουμε το πρόγραμμα της προπόνησής μας, συμμετείχαμε όλοι μαζί και σε μια εκδήλωση με κρουστά σε εξωτερικό χώρο.

Σύλλογος Γειτονιάς του Δήμου Ādaži

Ο Σύλλογος Γειτονιάς του Δήμου Ādaži είναι μία από τις κοινότητες ενεργών κατοίκων στην περιοχή Ādaži. Η κοντινή απόσταση της Ρίγας στην περιοχή είναι πολύ ωφέλιμη, καθώς πολλοί κάτοικοι της περιοχής συνδέουν την καθημερινή τους ζωή με τις ευκαιρίες που παρέχονται από την πρωτεύουσα. Ωστόσο, αυτό δημιουργεί και σημαντικές προκλήσεις, καθώς με την παραλία, τα δάση, τα λιβάδια και τις λίμνες να βρίσκονται μόλις μερικά χιλιόμετρα μακριά από τη μεγάλη πόλη, προσελκύεται μεγάλος αριθμός τουριστών, κάτι που με τη σειρά του δημιουργεί βάρος στις υποδομές, και στις περιπτώσεις κακών χειρισμών απειλείται επίσης το φυσικό οικοσύστημα κάποιων περιοχών.

Οι ιδρυτές του συλλόγου είναι 12 κάτοικοι της επαρχίας Ādaži, οι οποίοι εκπροσωπούν διαφορετικές γειτονιές (χωριά) στις εκλογικές περιφέρειες Carnikava και Ādaži. Τα μέλη του συλλόγου, όντας κοινωνικά ενεργά και έχοντας διεξαγάγει διάφορες δραστηριότητες για τη βελτίωση του περιβάλλοντός τους με την πάροδο αρκετών χρόνων, συνειδητοποίησαν ότι με ένα νομικό καθεστώς – αυτό του συλλόγου – θα ανοίγονταν νέες ευκαιρίες για το κοινотικό έργο. Έτσι, τον Αύγουστο του 2021 έγινε η καταχώριση του συλλόγου. Ο σύλλογος θεωρεί ως αποστολή του να προωθή την συνυπευθυνότητα των κατοίκων των χωριών και των γειτονιών σε διάφορες διαδικασίες, να εκπροσωπεί τα συμφέροντα των κατοίκων σε συνεργασία με τον δήμο και τις κοινотικές υπηρεσίες, να εφαρμόζει νέες μεθόδους αντιμετώπισης των προβληματικών καταστάσεων που αφορούν στην προστασία της φύσης, καθώς επίσης να υλοποιεί έργα σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής των κατοίκων.

Οι πιο σχετικές «μεγάλες» πρωτοβουλίες των τελευταίων δύο ετών στο έργο του συλλόγου ήταν, για παράδειγμα, η αναγνώριση των σημαντικών προβλημάτων της διαχείρισης αποβλήτων και η αναζήτηση επίλυσής τους σε συνεργασία με τον δήμο Ādaži και την εταιρεία διαχείρισης αποβλήτων CleanR. Οι κάτοικοι της κοινότητας δεν ήταν ικανοποιημένοι με την παροχή εγκαταστάσεων διαλογής αποβλήτων, με τις καθυστερήσεις στη δημιουργία χώρου συλλογής αποβλήτων που έχουν υποστεί διαδικασία διαλογής, καθώς και με άλλα θέματα.

Τα μέλη του συλλόγου διεξήγαγαν έρευνες πολιτών, συμμετείχαν σε συνεδριάσεις του δήμου, εξέφρασαν παράπονα στον υπεύθυνο διαχείρισης αποβλήτων και η κατάσταση βρίσκεται ακόμα υπό εξέλιξη. Επιπλέον, η κοινότητα αντιτίθεται στην εκτεταμένη αποψίλωση κοντά στις κατοικήσιμες περιοχές και τα φυσικά καταφύγια, τονίζοντας ότι η εκχέρσωση σε άμεση γειτνίαση με μια μεγάλη πόλη αυξάνει την οικολογική επιβάρυνση των εναπομειναντων φυσικών πόρων. Ο σύλλογος έχει, επίσης, υπογραμμίσει τα προβλήματα σε οδούς, δρόμους και φυσικά μονοπάτια αναψυχής σε διάφορα χωριά και σε συνεργασία με τον δήμο εντοπίζει τα πιο σημαντικά σημεία. Εκτός από αυτά τα έργα μεγάλης κλίμακας, τα μέλη του συλλόγου συχνά διοργανώνουν διάφορους περιβαλλοντικούς καθαρισμούς στους οποίους και συμμετέχουν, συγκεντρώνουν χρήματα και εξοπλισμό για τους πρόσφυγες της Ουκρανίας, κάνουν αθλήματα και απλά περνούν όμορφα σε μια ομάδα ανθρώπων με την ίδια νοοτροπία.

Υπεύθυνος περιεχομένου: Δίκτυο Συνεργασίας Δήμων Π.Ε. Νήσων Αττικής.

Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης: Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020.

Αρμόδια Αρχή για το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020:
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020.

Η παρούσα εκτύπωση έγινε κατόπιν μετάφρασης του πρωτότυπου που παρήχθη στο πλαίσιο της δράσης 2.5.3. "Προβολή και ενημέρωση" του Σχεδίου Διακρατικής Συνεργασίας με τίτλο «Smart Villages Leader Network» του τοπικού προγράμματος LEADER/CLLD, υπομέτρο 19.3 του Μέτρου 19 του ΠΑΑ 2014-2020

Διανέμεται Δωρεάν

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης